هفت آسمان

قطعاتی برای پیانو

هومن دهلوی

مؤسسه‌ی فرهنگی ـ هنری ماهور
تهران ۱۳۹۸

فهرست

Foreword ۶ پیشگفتار

Part I: Lullabies ۹ بخش اول: لالایی‌ها

CHILDHOOD DREAM ۱۰ رؤیای کودکی

SOUND OF ANGELS ۱۸ آوای فرشتگان

Part II: Classical Forms ۲۵ بخش دوم: فرم‌های کلاسیک

CLASSICAL SONATA ۲۶ سونات کلاسیک

LIKE A WALTZ ۳۱ والس

PRELUDE Rain ۳۳ پرلود باران

PRELUDE Clouds ۳۶ پرلود ابرها

Part III: Seven Skies ۴۱ بخش سوم: هفت آسمان

SEVEN SKIES ۴۲ هفت آسمان

آثار موجود در این مجموعه را به‌طور پراکنده بین سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۹ ــ از زمانی که اولین درس‌های آهنگسازی را ابتدا نزد پدرم، حسین دهلوی، و کمی بعد نزد احمد پژمان، استادان گرانمایه‌ام می‌آموختم ــ نگاشته‌ام. در طول آن سال‌ها با اقبالی که داشتم توانستم از محضر امانوئل ملیک اصلانیان نیز بهره‌های فراوانی ببرم که پیوسته آن توشه‌ها در جای‌جای زندگی هنری و حتا روزمره‌ام اثرگذار بوده‌اند.

بخش‌های اول و دوم این مجموعه که به‌مرور از قطعات ساده‌تر به پیچیده‌تر می‌رسند، شاید در ابتدا بیشتر تحت تأثیر مجموعه‌ی آثار *آلبوم موسیقی برای جوانانِ* شومان (که آن روزها منبع اصلی کلاس‌های آهنگسازی من بود) شکل گرفتند که هر کدام از این قطعات حداقل یک موضوع تکنیکی را در دل خود گنجانده و در قالب فرمی مشخص درآمده‌اند. شاید به خاطر همین موضوع است که با تمام گرایشی که همواره به موسیقی ایرانی داشته‌ام، نشان زیادی از تأثیر آن در این آثار محسوس نیست. اما پرداختن به ملودی‌های ساده و روان و معرفی فرم‌های متداول در موسیقی چون: A-B و A-B-A، پرلودهای تک‌بخشی و چندبخشی، واریاسیون بر روی تم، والس، سونات کلاسیک و فرم‌های آزادتر، از یک سو، و از دیگر سو پرداختن به موارد هارمونیک که اغلب شامل آکوردها و فواصل نامطبوع (دیسونانس) هستند و در مواردی با فضای مینیمالیستی و گاه امپرسیونیستی در هم آمیخته می‌شوند، بخشی از هدف اصلی جمع‌آوری این مجموعه برای چاپ بوده است.

در بخش بعد، به‌تدریج، به آثار پیچیده‌تر از لحاظ تکنیکی و نیز از لحاظ فرم و آهنگسازی می‌رسیم که با حال و هوای آن روزهای من به‌مرور دچار دگرگونی‌هایی می‌شوند. از طرف دیگر، با آموخته‌های بیشترهنری‌ام در هم می‌آمیزند و شکل کامل‌تری می‌گیرند و در واقع به سبک شخصیِ آهنگسازی‌ام نزدیک‌تر می‌شوند. شاید اگر امکان جمع‌آوری و انتشار آثار بیشتری برایم وجود داشت روند تدریجی تغییرات سبک‌ها بیشتر و بهتر نمایان می‌شد اما در شرایط فعلی امکانش برایم میسر نبود.

به هر جهت، انتشار این مجموعه که سال‌ها پیش درصدد چاپ آن بودم تنها به منظور پرکردن گوشه‌ی کوچکی از کمبود چنین آثاری در موسیقی ماست تا شاید راهی باشد برای نسل جوان و پویای فرهنگ جدی موسیقی برای ادامه‌ی این مسیر بی‌انتها.

در اینجا لازم است تا سپاس و تشکر ویژه خود را از همه کسانی که در به ثمر رساندن این مقصود همواره پشتیبان و یاری رسان من بودند ابراز دارم:

استاد ارجمندم آقای احمد پژمان که همواره خالصانه و صادقانه مشوق من بوده‌اند. جناب آقای محمد موسوی، مدیر محترم مؤسسه‌ی ماهور که سال‌هاست حامی نشر این‌گونه آثار فرهنگی و هنری می‌باشند؛ هنرمند گرامی و دوست دیرینه‌ام آقای وفا واقفی که همواره از او آموخته وهمراه همیشگی من در کارهای هنری‌ام بوده است. آقای سینا برومندی برای آماده‌سازی این مجموعه و نیز دوست عزیزم بابک عادل کهن‌کار که زحمت نت‌نویسی بخشی از کارها را بر عهد گرفت. همچنین هنرمند برجسته ناصر عزیزی که با خلوص نیت و صمیمیت همیشگی‌اش اثر ارزشمند خود را بدون هیچ چشم‌داشتی برای استفاده در روی جلد در اختیار من قرار داد. و محمد شهیدی دوست هنرمند بی‌آلایشم که زحمت گرافیک روی جلد را کشید و همواره دست یاری‌اش به روی من گشوده است.

و سخن آخر این که لازم می‌دانم قدردان استادان پیانوام در تمام دوران آموزشم باشم: رافائل میناسکانیان، چیستا غریب و فرمان بهبود که بدون زحمات بی‌دریغ و منشِ بزرگوارانه‌شان، قدم برداشتن در این مسیر پرتلاطم میسر نمی‌بود.

هومن دهلوی

تیرماه ۱۳۹۵

هومن دهلوی در خانواده‌ای هنرمند متولد شد و همین امر موجب گردید تا در فضایی سرشار از موسیقی رشد کند. در کودکی نخستین درس‌های موسیقی را از مادرش سوسن دهلوی (اصلانی) که از نوازندگان مطرح و بنامِ ساز سنتور است، آموخت و سپس به فراگیری پیانو و ویلن نزد دیگر استادان نامدار پرداخت. در نوجوانی به دلیل علاقه به آهنگسازی با راهنمایی‌های پدرش حسین دهلوی، آهنگساز، رهبر ارکستر و از پیشگامان موسیقی ارکسترال ایران، شروع به آموختن مبانی آهنگسازی نمود و در ادامه‌ی این مسیر بعدها از محضر احمد پژمان بهره‌های فراوانی برد.

در سال ۱۳۷۲، با تأسیس رشته‌ی موسیقی کلاسیک در دانشگاه آزاد، به تحصیل در این رشته، با گرایش ساز تخصصی پیانو پرداخت و تحت نظر استادان برجسته‌ای چون رافائل میناسکانیان و چیستا غریب تعلیم دید.

او از همان زمان به تدریس موسیقی در مراکز مختلف و به آهنگسازی برای گروه‌های تئاتر پرداخت و در تمام دوران تحصیل، در کلاس‌های آزاد استادان دیگری چون امانوئل ملیک اصلانیان، مهران روحانی و نیز مَسترکلاس‌های آهنگسازی و رهبری ارکسترِ توماس کریستین داوید شرکت نمود و تلاش کرد تا طیف وسیع‌تری را به آموخته‌های خود بیفزاید.

در سال ۱۳۷۷ با تشکیل اولین دوره‌ی کارشناسی ارشد آهنگسازی در ایران، با کسب رتبه‌ی اول در کنکور سراسری در دانشگاه هنر پذیرفته شد و از دو سال بعد در همان دانشگاه مشغول به تدریس شد و در دو دوره‌ی مختلف عضو هیئت داوران جشنواره‌ی موسیقی جوان و فستیوال موسیقی دانشگاه هنر نیز بوده است.

هومن دهلوی برای تکمیل تجربیات خود سفرهایی به کشورهای مختلف، از جمله اتریش، اسلواکی، کانادا و آمریکا داشته و با آهنگسازان و موسیقی‌دانان دیگر برای تنظیم، ضبط و اجرای قطعات مختلف همکاری کرده است.

آثار او عمدتاً برای ارکستر سمفونیک، ارکستر زهی، کوارتت، دوئت و پیانو سلو است و آثاری نیز برای آنسامبل (گروه)های ترکیبی از سازهای ایرانی و کلاسیک و قطعاتی برای آواز و ارکستر خلق نموده است.

دو مجموعه‌ی صوتی از آثار مختلف وی در دست تهیه است که به‌زودی انتشار می‌یابند.

در توصیف قطعه‌هایی که هومن دهلوی می‌نویسد پیش از هر چیز باید گفت؛ او قطعه‌هایش را در فرم‌هایی ساده می‌سازد که به دقت طراحی شده‌اند.

از همان ابتدا که آهنگسازی را با او شروع کردم، احساسم این بود که در نوشتن ملودی‌ها به ویژه در آثار پیانویی عواطف و دریافت‌های درونی خود را با بیانی زیبا پیوند می‌دهد. همیشه به او یادآوری می‌کردم که برای پیانو بیشتر بنویسد؛ چرا که برای پیانو نوشتن، کار آسانی نیست و او این کار را به خوبی انجام می‌دهد. حالا خوشحالم که بالأخره تصمیم به انتشار قطعه‌های پیانویی خود گرفته است. توفیق هر چه بیشتر ایشان را آرزومندم.

احمد پژمان